

ERASMUS+

KA2 - COOPERATION FOR INNOVATION AND THE EXCHANGE OF GOOD PRACTICES
STRATEGIC PARTNERSHIPS FOR ADULT EDUCATION

Puzzle. Developing easy to read formats for people with intellectual disabilities

Αριθμός Σύμβασης: 2015-1-EL01-KA204-014123

Σύνοψη του Πνευματικού Προϊόντος I03

**Διάγνωση δυσκολιών ανάγνωσης
πληροφοριακών κειμένων και κειμένων
σχετικών με τα ανθρώπινα δικαιώματα
από άτομα με νοητική υστέρηση στην
Ελλάδα, τη Πολωνία και την Λιθουανία**

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Πνευματικό Προϊόν:	Διάγνωση δυσκολιών ανάγνωσης πληροφοριακών κειμένων και κειμένων σχετικών με τα ανθρώπινα δικαιώματα από άτομα με νοητική υστέρηση στην Ελλάδα, τη Πολωνία και την Λιθουανία
Συγγραφείς:	Wojciech Dużewski (Śmiałek) και Gosia Kwiatkowska (RIX) e-mails: duzewski@gmail.com και g.m.kwiatkowska@uel.ac.uk
Συντελεστές:	RIX/UEL, FORTH, MTM, JDC
Κατάσταση, Αριθμός Έκδοσης	Τελική Έκδοση:
Ημερομηνία Υποβολής:	27 Δεκεμβρίου 2016
Ημερομηνία Έναρξης της Σύμβασης:	1 Σεπτεμβρίου 2015
Διάρκεια της Σύμβασης:	24 Μήνες
Συντονιστής του έργου:	Kathy Kikis-Papadakis, FORTH/IACM katerina@iacm.forth.gr
Χρηματοδότηση:	Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus + της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντανακλά τις απόψεις μόνον των δημιουργών, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σε αυτό.

Εισαγωγή

Το πνευματικό προϊόν είναι μέρος του έργου “*Puzzle. Developing easy to read formats for people with intellectual disabilities*” που υλοποιείται στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού προγράμματος ERASMUS+ KA2 (Συνεργασία για Καινοτομία και Ανταλλαγή Καλών Πρακτικών). Το έργο στοχεύει στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην πληροφορία πάνω σε θέματα βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων για άτομα με νοητική υστέρηση στην Ελλάδα, την Λιθουανία και την Πολωνία. Στο πλαίσιο του τρίτου πνευματικού προϊόντος του έργου, πραγματοποιήθηκε στις προαναφερθείσες χώρες μελέτη αναγκών των ατόμων με νοητική υστέρηση όσον αφορά στην κατανόηση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην κατανόηση κειμένων που τους επιτρέπουν να επωφελούνται αυτών των δικαιωμάτων στην καθημερινότητα.

Η μελέτη αποτελείται από δύο μέρη. Στο πρώτο, έγινε βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετικά με την διαθεσιμότητα και την ποιότητα των υπάρχουσών πληροφοριακών πηγών επάνω στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στο δεύτερο, πραγματοποιήθηκε εμπειρική μελέτη σε κέντρα τα οποία παρέχουν υπηρεσίες σε άτομα με νοητική υστέρηση, η οποία εξετάζει το βαθμό ενημέρωσης και επίγνωσης που έχουν τα άτομα με νοητική υστέρηση επάνω στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ποιες πηγές πληροφόρισης χρησιμοποιούν.

Η παρούσα σύνοψη παρουσιάζει τη διαδικασία της έρευνας και εστιάζει στα ευρήματα της μελέτης που αφορούν στην Ελλάδα κάνοντας μικρή αναφορά στα ερευνητικά δεδομένα που προέκυψαν στις υπόλοιπες χώρες, δηλαδή στην Λιθουανία και την Πολωνία.

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, δεν υπάρχουν πολλά κείμενα στην Ελλάδα που να αναφέρονται στα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, πόσο μάλλον κείμενα γραμμένα σε κατανοητή μορφή. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, τα κείμενα σχετικά με τα δικαιώματα ατόμων με αναπηρία στα ελληνικά είναι τα εξής:

- Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (UNCRPD) σε μορφή easy-to-read (www.prosvasimo.gr/symvasi_oh)
- Οι βασικές αρχές του Ο.Η.Ε για την εξίσωση των ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία (www.pi-school.gr)
- Ο Νόμος 3699/2008 για τα δικαιώματα μαθητών με αναπηρία (www.pi-school.gr)
- Η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (www.esaea.gr/legal-framework/symbash-oh)
- Έκθεση για την Ελλάδα - για τη μελέτη με θέμα «πολιτικές των κρατών μελών για Παιδιά με Ειδικές Ανάγκες» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (www.europarl.europa.eu)
- Έρευνα της ActionAid Hellas για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία στην Ελλάδα (www.actionaid.gr/media/452700/ekthesi-ereunas-actionaid-teliko.pdf)

Το βασικό κείμενο αναφοράς στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία διεθνώς είναι η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (UNCRPD) η οποία είναι επικυρωμένη από όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο εν λόγω πρόγραμμα και η οποία υπάρχει μεταφρασμένη και στα Ελληνικά. Σε αυτό το κείμενο, προωθείται το δικαίωμα τους να απολαμβάνουν πλήρως όλα τα δικαιώματα όπως ακριβώς όλοι οι υπόλοιποι συμπολίτες τους. Ωστόσο τα άτομα με αναπηρίες αντιμετωπίζουν συχνά δυσκολίες στο να διεκδικήσουν στην πράξη αυτά τα δικαιώματα. Ανάμεσα στα άλλα, αυτό οφείλεται στο ότι συχνά η σχετική πληροφόρηση δεν είναι εύκολα διαθέσιμη ή παρουσιάζεται σε μορφή που είναι δύσκολα κατανοητή από τα άτομα με αναπηρίες και κατά συνέπεια εξαρτώνται από την υποστήριξη άλλων. (Northfield, 2009; Fyson, Cromby 2013). Η δημιουργία λοιπόν πληροφοριών επάνω στα δικαιώματα σε εύκολα κατανοητή μορφή (easy-to-read) είναι ένα σημαντικό βήμα που πολλές χώρες είναι απαραίτητο να κάνουν

ώστε να προσεγγίσουν τα άτομα με νοητική υστέρηση και να τους ενημερώσουν για τα δικαιώματά τους.

Δυστυχώς, παρόλο που η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (UNCPRD) υπάρχει στην ελληνική γλώσσα σε μορφή easy-to-read, η ποιότητα της μετατροπής αυτής σε εύκολα κατανοητή μορφή δεν είναι η καλύτερη. Το κείμενο αυτό είναι αρκετά πολύπλοκο και οι εικόνες που το συνοδεύουν δεν είναι πάντα εύστοχα επιλεγμένες. Συγκεκριμένα, στην ελληνική έκδοση, αν και σε γενικές γραμμές η ποιότητα της μετατροπής είναι πολύ καλή, υπάρχουν σημεία όπου η σύνδεση μεταξύ εικόνας και κειμένου δεν είναι ξεκάθαρη (π.χ. Άρθρο 12 - Ίση μεταχείριση από το νόμο) και άλλα όπου το κείμενο είναι μακροσκελές και οι εικόνες αρκετά αφαιρετικές (π.χ. Άρθρο 16 σελ. 27 της ελληνικής έκδοσης) με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η κατανόηση.

<p>12. Ίση μεταχείριση από τον νόμο</p> <p>Ο νόμος σέβεται τα άτομα με αναπηρία.</p> <p>Οι χώρες θα πρέπει να δίνουν στα άτομα με αναπηρία τη βοήθεια που χρειάζονται για να ζητούν ίσα δικαιώματα με όλους τους ανθρώπους από τον νόμο.</p> <p>Τα άτομα με αναπηρία έχουν ίσα δικαιώματα με όλους τους ανθρώπους.</p> <p>Τα άτομα με αναπηρία μπορούν να έχουν ή να πάρουν περιουσία.</p> 	<p>16. Προστασία από την εκμετάλλευση και την κακοποίηση</p> <p>Οι χώρες πρέπει να κάνουν νόμους που προστατεύουν τα άτομα με αναπηρία από τη βία την εκμετάλλευση και την κακοποίηση μέσα και έξω από το σπίτι.</p> <p>Οι χώρες πρέπει να δώσουν βοήθεια στα άτομα με αναπηρία για να μπορούν να καταλαβαίνουν την κακοποίηση και να το λένε στους άλλους.</p> <p>Οι χώρες πρέπει να βοηθήσουν τα κακοποιημένα άτομα με αναπηρία να ξεπεράσουν την κακοποίηση.</p> <p>Οι χώρες πρέπει να βρουν τρόπους ώστε να αναγνωρίζουν την κακοποίηση και να δικάζουν αυτούς που κακοποιούν τα άτομα με αναπηρία.</p> <p>Σελίδα 27 από 72</p>
---	---

Ο ρόλος της συνηγορίας

Στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών ορίζονται οι προϋποθέσεις για την ισότητα, την αυτονομία, τη μη διάκριση, τη συμμετοχή και την ένταξη στην κοινότητα.

Ωστόσο δεν ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο αυτές οι πληροφορίες θα χρησιμοποιηθούν ώστε να ενδυναμωθεί η ζωή των ατόμων με αναπηρία. (Verdugo et al 2012). Αρκετοί ακαδημαϊκοί υποστηρίζουν ότι κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί μέσω της συνηγορίας. (Brolan et. al. 2012; Cocks & Duffy 1993; Raparport et. al. 2006; Chambers 2007). Ρόλο συνηγόρου για τα άτομα με αναπηρία μπορούν να παίξουν οι γονείς τους και οι επαγγελματίες οι οποίοι τους υποστηρίζουν. Η αποτελεσματικότερη όμως μορφή συνηγορίας φαίνεται ότι είναι η αυτο-συνηγορία - η γνώση δηλαδή και η προάσπιση των ατομικών δικαιωμάτων από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο. (Miller & Keys 1996; Goodley et. al. 2003). Σύμφωνα με τον Test και τους συναδέλφους του, η αυτο-συνηγορία για τα άτομα με αναπηρία δεν είναι κάτι που προκύπτει με φυσικό τρόπο αλλά χρειάζεται να καλλιεργηθεί. Προϋποθέτει τέσσερα στάδια: τη γνώση του εαυτού, τη γνώση των δικαιωμάτων, την επικοινωνία και την ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων. (Test et. al. 2006)

Η πολυμεσική συνηγορία (multimedia advocacy) είναι μια ενταξιακή προσέγγιση, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο αυτο-συνηγορίας. Χρησιμοποιεί εικόνες, κείμενο, ήχο, βίντεο και τέχνη για να διευκολύνει ανθρώπους με νοητική υστέρηση να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά τις επιθυμίες, τις ιδέες και τις προτιμήσεις του. Έχει αναπτυχθεί από το RIX Research and Media Centre και χρησιμοποιείται διεθνώς για την διευκόλυνση του ατομοκεντρικού σχεδιασμού και τη δημιουργία εύκολα κατανοητών πληροφοριών.

Συμπεράσματα βιβλιογραφικής ανασκόπησης

Παρά την ύπαρξη οδηγιών και υποστηρικτικής νομοθεσίας που αφορά στα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και παρά την ύπαρξη έκδοσης της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σε easy to read μορφή σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, οι σχετικές πληροφορίες δεν είναι πάντα προσβάσιμες από τα ίδια τα άτομα με νοητική υστέρηση. Αυτό οφείλεται εν μέρει σε τεχνικής φύσης αστοχίες που υπάρχουν στη μετατροπή της Σύμβασης σε εύκολα κατανοητή μορφή αλλά κυρίως στη φύση του κειμένου αυτού το οποίο είναι εκ των πραγμάτων ένα απαιτητικό νομικό κείμενο.

Η βιβλιογραφική ανασκόπηση υποδεικνύει ότι για να έχουν τα άτομα με νοητική υστέρηση πραγματικά πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα απαιτείται πρόσθετη εμπλοκή των ατόμων που τους υποστηρίζουν. Η αυτο-συνηγορία και ειδικότερα η πολυμεσική συνηγορία μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά. Σε Ευρωπαϊκές χώρες όπως η Ελλάδα, η

Λιθουανία και η Πολωνία μένουν πολλά να γίνουν ώστε οι πολίτες με νοητική υστέρηση να έχουν ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης και κοινωνικής συμμετοχής. Προς αυτή την κατεύθυνση μπορούν να συμβάλουν η εκπαίδευση επαγγελματιών στη μετατροπή πληροφοριών σε εύκολα κατανοητή μορφή και η πιο εκτεταμένη χρήση νέων τεχνολογιών και ψηφιακών εργαλείων.

Εμπειρική μελέτη

Η εμπειρική μελέτη πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα, την Λιθουανία και την Πολωνία σε κέντρα που παρέχουν υποστήριξη σε άτομα με νοητική υστέρηση και διεξήχθη με τη συμμετοχή επαγγελματιών οι οποίοι λειτούργησαν ως διευκολυντές και οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν στα πλαίσια του έργου προηγούμενως στο θέμα των δικαιωμάτων, στη μεθοδολογία της έρευνας και στη πολυμεσική συνηγορία. Συνολικά συμμετείχαν 220 άτομα με νοητική υστέρηση. Στην Ελλάδα, η μελέτη διεξήχθη στο κέντρο κοινωνικής φροντίδας ατόμων με Νοητική Υστέρηση "Εστία" όπου συμμετείχαν 80 άτομα. Επίσης, κάποια στοιχεία συλλέχθηκαν από ένα μικρό δείγμα από το Επαγγελματικό Λύκειο Ειδικής Αγωγής Ηρακλείου Κρήτης.

Στην πρώτη φάση της έρευνας, μετά τη συναίνεση των συμμετεχόντων και τη συλλογή των δημογραφικών δεδομένων, έγινε επισκόπηση της προηγούμενη γνώσης τους όσον αφορά στα ανθρώπινα δικαιώματα εξετάζοντας πως έμαθαν για αυτά, πόσο χρήσιμη ήταν η πληροφόρηση αυτή και ποιά μορφή πληροφόρησης ήταν πιο βοηθητική. Όσον αφορά γενικά στο θέμα της επίγνωσης των δικαιωμάτων, η έρευνα εντοπίζει διακυμάνσεις στις τρεις συμμετέχουσες χώρες. Στην Πολωνία βρίσκουμε το χαμηλότερο ποσοστό γνώσης και κατανόησης του θέματος με 62%, στη Λιθουανία το ίδιο ποσοστό είναι 72% και στην Ελλάδα 79%. Η έρευνα ανέδειξε επίσης σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις συμμετέχουσες χώρες που αντανακλούν διαφορετικές δυσκολίες. Στην Ελλάδα, χαρακτηριστικά περισσότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες δήλωσαν ότι δεν γνώριζαν ότι είχαν το δικαίωμα να βγαίνουν έξω όποτε το επιθυμούσαν, με πιθανή αιτία το γεγονός ότι οι περισσότεροι από αυτούς ζούσαν σε υποστηριζόμενα σπίτια με συγκεκριμένους περιοριστικούς κανόνες. Πολύ χαμηλό ήταν και το ποσοστό που απάντησε θετικά στην ερώτηση "Είσαι ελεύθερος να επιλέξεις τη θρησκεία σου;" (59% στην Ελλάδα και την Λιθουανία και 61% στην Πολωνία). Στην ερώτηση "Ποιός επιλέγει τον τρόπο με τον οποίο ξοδεύεις τα χρήματα σου;" στην Ελλάδα βρίσκουμε ένα μεγάλο ποσοστό επίγνωσης του δικαιώματος να επιλέξουν οι ίδιοι πώς θα ξοδέψουν τα χρήματα τους. Παρόλα αυτά μόνο το 18% των ερωτηθέντων εξασκούσε αυτό το δικαίωμα.

Στο δεύτερο ερωτηματολόγιο (σε μορφή easy-to-read) που χορηγήθηκε, τα στοιχεία δείχνουν ότι τα άτομα με νοητική υστέρηση συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα τους από κέντρα ημέρας, από τους γονείς τους και από το σχολείο. Μόνο ένα 53% των συμμετεχόντων θεώρησε πως οι ήδη υπάρχουσες

πηγές πληροφόρησης είναι εύκολα προσβάσιμες, κάτι που συνάδει και με τα αποτελέσματα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων έκρινε επίσης ότι η χρήση πολυμέσων κατά κύριο λόγο και κατά δεύτερο η χρήση παραδειγμάτων και το παιχνίδι ρόλων συμβάλουν στην κατανόηση των πληροφοριών.

Κατά τη διάρκεια της εμπειρικής μελέτης, διεξήχθησαν και δύο εκπαιδευτικές παρεμβάσεις στην ομάδα πληθυσμού/συμμετέχοντες της έρευνας κατά τις οποίες τα άτομα με νοητική υστέρηση ενημερώθηκαν και εκπαιδεύτηκαν επάνω στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η πρώτη ήταν μια εισαγωγική συζήτηση ενώ στη δεύτερη χρησιμοποιήθηκαν πολυμέσα όπως το RIX Wiki, ενός εύκολου στη χρήση ιστότοπου σχεδιασμένου ειδικά για άτομα με νοητικές αναπηρίες από το RIX Center του πανεπιστημίου του East London.

Στο τέλος της μελέτης, με τη χρήση πάλι ερωτηματολογίου σε μορφή easy-to-read ερευνήθηκε συγκριτικά ο αντίκτυπος των δύο παρεμβάσεων στη γνώση και την κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των συμμετεχόντων. Χορηγήθηκε επίσης ερωτηματολόγιο και στους επαγγελματίες που πήραν μέρος με σκοπό να μετρήσει τις δικές τους αντιλήψεις σχετικά με τη γνώση και την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες στα ανθρώπινα δικαιώματα πριν και μετά τις δύο παρεμβάσεις.

Συγκριτική ανάλυση

Τα συμπεράσματα της συγκριτικής έρευνας, η οποία διεξήχθη μετά το τέλος της εκπαιδευτικών παρεμβάσεων ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικά. Το ποσοστό των σωστών απαντήσεων των συμμετεχόντων αυξήθηκε στην Πολωνία κατά 18%, στην Ελλάδα κατά 9% και στην Λιθουανία κατά 10%. Χαρακτηριστική ήταν η διαφορά στην ερώτηση "Καταλαβαίνεις τι σημαίνει ο όρος ανθρώπινα δικαιώματα;" Η απάντηση "Ναι" πήγε στην Πολωνία από το 31% στο 69%, στην Ελλάδα από το 55% στο 81% και στη Λιθουανία από το 69% στο 79%. Οι συμμετέχοντες επίσης έκριναν ότι η χρήση πολυμέσων και η χρήση easy-to-read πληροφοριών διευκόλυναν σημαντικά την κατανόηση τους.

Το προσωπικό το οποίο συμμετείχε επίσης επιβεβαίωσε ότι η κατανόηση του θέματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων βελτιώθηκε σημαντικά από τα άτομα της ομάδας στόχου μετά το πέρας των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.

Συμπεράσματα

Η έρευνα αυτή μας δίνει μια αρχική εικόνα κατά πόσο τα άτομα με νοητική υστέρηση γνωρίζουν τα δικαιώματά τους στις τρεις αυτές χώρες της Ευρώπης (Ελλάδα, Λιθουανία, Πολωνία). Επίσης, μας δίνει μια εικόνα για τα υπάρχοντα κείμενα πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία όπως δείχνει η βιβλιογραφική έρευνα αλλά και η εμπειρική μελέτη δεν είναι εύκολα προσβάσιμα και κατανοητά από τα άτομα με νοητική υστέρηση.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, στην Ελλάδα τα άτομα με νοητική υστέρηση είναι πιο ευαισθητοποιημένα στα θέματα των δικαιωμάτων τους. Αυτό ίσως οφείλεται στο εκπαιδευτικό μοντέλο που εστιάζει στην ανάπτυξη της αυτονομίας και στην κοινωνική ένταξη των ατόμων μέσα από την τοποθέτηση στην αγορά εργασίας.

Επίσης, τα αποτελέσματα δείχνουν πως τα άτομα με νοητική υστέρηση αναζητούν πληροφορίες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά ενώ μπορεί να είναι σε μορφή easy-to-read δεν είναι κατανοητά από τα ίδια τα άτομα. Τα κείμενα αυτά επομένως πρέπει να τροποποιηθούν και να βελτιωθούν ώστε να μπορούν να αξιοποιηθούν από τα άτομα με νοητική υστέρηση.

Οι εκπαιδευτικές παρεμβάσεις με τη χρήση πολυμέσων βοήθησαν σημαντικά στην ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των συμμετεχόντων πάνω στα δικαιώματά τους. Αυτό δείχνει πόσο χρήσιμη και απαραίτητη είναι η χρήση πολυμέσων στην εκπαίδευση και στην παροχή πληροφοριών σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και όχι μόνο.

Επομένως, ο συνδυασμός πληροφορίας σε easy-to-read με τη χρήση πολυμέσων, μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην εκπαίδευση των ατόμων με νοητική υστέρηση στο μέλλον. Αυτό μπορεί να έχει ένα πολύ θετικό αντίκτυπο στον αυτοπροσδιορισμό, την αυτονόμηση και την καλύτερη ποιότητα ζωής των ατόμων με νοητική υστέρηση.

Συστάσεις και οδηγίες για τη βελτίωση της πρόσβασης στην πληροφορία για τα ανθρώπινα δικαιώματα, μπορείτε να βρείτε στο έντυπο «Κάνοντας τα ανθρώπινα δικαιώματά μας πιο κατανοητά».

Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Η μελέτη συμπεραίνει ότι υπάρχουν αρκετές πληροφορίες που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Όμως οι πληροφορίες σε εύκολη γλώσσα "easy-to-read" δεν είναι πάντα εύκολα κατανοητές. Δεν υπάρχουν πολλές έρευνες που να εξετάζουν την προσβασιμότητα των easy-to-read πληροφοριών από άτομα με νοητική υστέρηση (Hodgdon L. A. 1995; Fyson R. & Cromby J. 2012) και πόσο εύκολα κατανοητές είναι από τα άτομα αυτά. Η έρευνα μας έδειξε πως η χρήση των πολυμέσων μπορεί να βοηθήσει ώστε οι πληροφορίες να γίνουν πιο κατανοητές. Θα ήταν καλό στο μέλλον να γίνουν έρευνες που να εξετάζουν τον αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα τέτοιων μορφών πληροφορίας χρησιμοποιώντας την ίδια μεθοδολογία όπως αυτή του προγράμματος Puzzle.

Οι εκπαιδευτές, το προσωπικό και οι επαγγελματίες που δουλεύουν με άτομα με νοητική υστέρηση μπορούν να επωφεληθούν από περαιτέρω καθοδήγηση σε μεθοδολογίες που αξιοποιούν τεχνολογικά εργαλεία. Περαιτέρω έρευνα χρειάζεται που να εξετάζει πως μπορούν να χρησιμοποιηθούν τέτοια εργαλεία για να βελτιώσουν την κατανόηση σημαντικών πληροφοριών από άτομα με νοητική υστέρηση και δυσκολίες επικοινωνίας.

Τέλος, περαιτέρω έρευνα χρειάζεται για να διαπιστωθεί κατά πόσο είναι κατανοητές οι πληροφορίες σε μορφή easy-to read από ένα μεγάλο φάσμα ατόμων με νοητική υστέρηση. Μια τέτοια έρευνα μπορεί να βοηθήσει ώστε να δοθούν προτάσεις/συστάσεις για το τρόπο με τον οποίο διαφορετικές μορφές πολυμέσων μπορούν να χρησιμοποιηθούν ώστε οι πληροφορίες να παρέχονται σε μορφή που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των ατόμων.